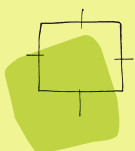
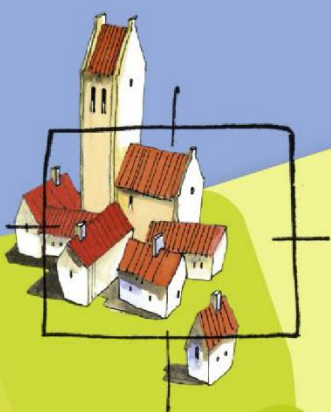

Natuurtoets school Sint Jansklooster

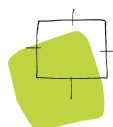
BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets school Sint Jansklooster

Inhoud
Rapport

19 augustus 2025
Projectnummer P003585

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Plangebied en voornemen	4
2	Soortenbescherming	7
2.1	Wet- en regelgeving	7
2.1.1	Algemene zorgplicht	7
2.1.2	Flora- en fauna-activiteiten	7
2.2	Inventarisatie	8
2.2.1	Vaatplanten	8
2.2.2	Vogels	9
2.2.3	Vleermuizen	9
2.2.4	Grondgebonden zoogdieren	10
2.2.5	Amfibieën	10
2.2.6	Reptielen	11
2.2.7	Vissen	11
2.2.8	Dagvlinders	11
2.2.9	Libellen	12
2.2.10	Kevers	12
2.2.11	Overige soortgroepen van Rode lijsten	12
2.3	Toetsing	13
2.3.1	Vaatplanten	13
2.3.2	Vogels	13
2.3.3	Vleermuizen	13
2.3.4	Grondgebonden zoogdieren	14
2.3.5	Amfibieën	14
2.3.6	Dagvlinders	15
2.3.7	Overige beschermde soortgroepen	15
2.3.8	Overige rode lijstsoorten	15
3	Gebiedsbescherming	16
3.1	Wet- en regelgeving	16
3.1.1	Natura 2000-gebieden	16
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland	17
3.1.3	Leefgebied weidevogels	17
3.2	Inventarisatie	17
3.3	Toetsing	19
3.3.1	Natura 2000-gebieden	19
3.3.2	Natuurnetwerk Nederland	19
3.3.3	Leefgebied weidevogels	19

4	Beschermde houtopstanden	20
4.1	Wet- en regelgeving	20
4.2	Inventarisatie en toetsing	20
5	Conclusie	21
5.1	Soortenbescherming	21
	5.1.1 Zorgplichtmaatregelen	22
5.2	Gebiedsbescherming	23
5.3	Houtopstanden	23

1 Inleiding

De gemeente Steenwijkerland is van plan om aan de westzijde van Sint Jansklooster een nieuwe school/kindcentrum te realiseren. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om het plan aan de natuurwet- en regelgeving te toetsen, is de voorliggende natuurtoets uitgevoerd. Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt uitvoerbaar is. Uit de natuurtoets kan blijken dat aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet (Ow) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Veldbezoek

Het plangebied is ten behoeve van de natuurtoets op 4 juli 2025 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: helder, droog, circa 21 °C en er stond een zwakke wind (2-3 bft ZW).

1.1 Plangebied en voornemen

Het plangebied betreft een weiland en volkstuinen aan de kruising van de Molenstraat en de Van Ommenstraat in Sint Jansklooster (zie figuur 1). Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Molenstraat en aan de oostzijde door de Van Ommenstraat. Aan de westzijde wordt het begrensd door een woonerf en aan de zuidzijde door sportvelden. Het plangebied bestaat uit een volkstuin en grasland.

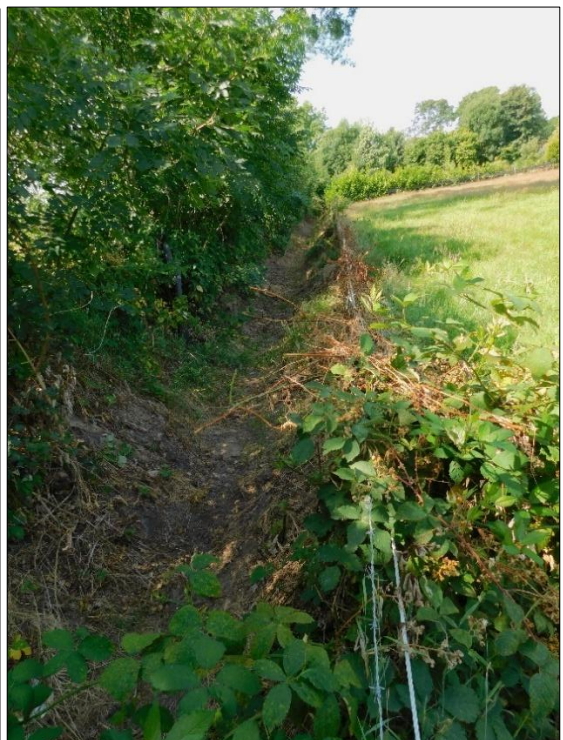
De volkstuin ligt aan de zuidoostzijde van het plangebied en bestaat uit goed onderhouden groente- en fruitpercelen. Tuinhuisjes en dergelijke zijn in de volkstuinen niet aanwezig. Aan de zuidzijde van de volkstuin staan enkele watertonnen, tuingereedschap en één klein opslaghutje van kunststof platen met een kunststofplaten dakje.

De rest van het plangebied bestaat uit grasland, wat met hekken is onderverdeeld in een noordoostelijk veldje en een groter westelijk veld. Op de noordelijke en zuidwestelijke grens van het plangebied liggen droge greppels. Aan de noordzijde staan hierlangs enkele jonge boompjes, met achter de greppel (langs de weg) een eikensingel. Net achter de zuidelijke grens liggen struweel en bomen. Langs de zuidwestelijke grens ligt nog een droogstaande greppel. Permanente bebouwing of permanent oppervlaktewater is niet aanwezig in het plangebied.

In het plangebied wordt een nieuwe school/kindcentrum gebouwd. De exacte vorm of inrichting van het plangebied staat nog niet vast. In deze natuurtoets wordt ervan uitgegaan dat het opslaghutje en alle vegetatie wordt verwijderd en alle greppels worden gedempt.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron kaartondergrond: Regels op de kaart.

Foto's 1 t/m 6. Impressie van het plangebied op 4 juli 2025. Van linksboven naar rechtsonder: Het opslaghutje en watertonnen in het zuiden van de volkstuinen; de volkstuinen gezien vanuit het zuidoosten; het noordoostelijke grasveldje; het westelijke grasveld; het struweel aan de zuidoostelijke grens; de greppel met daarachter het struweel aan de zuidwestelijke grens.

2 Soortenbescherming

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Algemene zorgplicht

Voor de gehele fysieke leefomgeving geldt een algemene zorgplicht (artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving als gevolg van activiteiten redelijkerwijs zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. In geval van aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen activiteiten op grond van deze zorgplicht ook worden verboden (artikel 1.7a Omgevingswet).

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten

Sommige activiteiten kunnen negatieve effecten hebben op beschermde dieren en planten. In dat geval wordt gesproken van flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder flora- en fauna-activiteiten¹. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de flora- en fauna-activiteiten verder uitgewerkt.²

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat onderzoek moet worden verricht naar de aanwezigheid van de soorten en naar voor deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied, zoals genoemd in artikel 11.27, lid 2a Bal. Hieronder vallen alle soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en soorten genoemd in bijlage IX van het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten (artikel 2.19, lid 5, sub a, sub 3 Ow). Op de Rode lijsten staan soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, ingedeeld in verschillende categorieën voor mate van bedreiging (van gevoelig tot verdwenen uit Nederland).

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 5.1, lid 2, sub g) en het Bal (zie hierna) nodig. De vergunningplicht geldt voor negatieve effecten op:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2, artikelen 11.37 - 11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 11.2.3, artikelen 11.46 - 11.53 Bal);

¹ Voor het begrip flora- en fauna-activiteit zie bijlage bij Ow artikel 1.1.

² Artikelen 11.27 en 11.28 en de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 Bal.

- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage IX van het Bal (paragraaf 11.2.4, artikelen 11.54 - 11.59 Bal).

Vergunningvrije gevallen

In het Bal zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om flora- en fauna-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening, een ministeriële regeling of een gedragscode. Aan het aanwijzen van vergunningvrije gevallen zijn wel eisen verbonden die verschillen per beschermingstype. Voor Vogelrichtlijnsoorten staan deze omschreven in artikelen 11.41 - 11.45 Bal, voor Habitatrichtlijnsoorten in artikelen 11.49 - 11.53 Bal en voor andere soorten in artikelen 11.55 - 11.59 Bal.

2.2 Inventarisatie

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna³ (NDFF) op 3 juli 2025 blijkt dat in de directe omgeving (binnen 2 km) van het plangebied diverse beschermde dier- en plantensoorten bekend zijn. In dit geval gaat het specifiek om vaatplanten, vogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vlinders, libellen en kevers. Ook zijn verschillende rode lijstsoorten bekend in de omgeving van het plangebied. Hierna worden per soortgroep alle relevante soorten besproken.

2.2.1 Vaatplanten

In de volkstuinten staan aangeplante groente- en fruitplanten. De grasvelden bestaan uit een verzameling van verschillende grassen en kruiden, zoals Engels raaigras, gestreepte witbol, kropbaar, struisgras, scherpe boterbloem, witte klaver, ridderzuring, grote brandnetel, smalle weegbree, grote weegbree en madelief. Langs de randen en greppels van het plangebied was daarnaast late guldenroede, braam, winde, hondsdrif, akkerdistel en harig wilgenroosje aanwezig. Langs de noordelijke randen van de graslanden was een grote hoeveelheid zeer jonge opslag (<30 cm) van eik aanwezig. Langs de noordelijke grens van het plangebied stonden enkele jonge eiken en een kleine berk. De boomsingel ten noorden van de greppel, langs de Molenstraat, bestaat uit zomereik. De houtwal direct ten zuiden bestond uit verschillende boomsoorten, waaronder zomereik, berk, Spaanse aak, gewone es en hazelaar. Langs de westelijke grens loopt een haag van laurierkers en conifeer en langs de oostelijke grens een lage haag (<1,5 m) van Spaanse aak. De aanwezige planten in het plangebied wijzen op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden.

Uit de omgeving is de beschermde groenknolorchis bekend (NDFF). Deze soort is aangewezen op natte, voedselarme gronden, wat niet aanwezig is in het plangebied. De aanwezigheid van groenknolorchis in het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten.

³ De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

In de omgeving zijn meerdere soorten van de Rode lijst waargenomen, waaronder ook een aantal soorten van graslanden, akkers en bermen, zoals kamgras, moeslook en bolderik. Hoewel onwaarschijnlijk, gezien de huidige voedselrijkdom, kunnen één of meerdere van deze soorten wel in het grasland of de volkstuinten aanwezig zijn.

2.2.2 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende vogelsoorten bekend waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals huismus, gierzwaluw, buizerd en ransuil (NDFF). Het opslaghutje beschikt door zijn enkelwandige kunststoffen wanden en dakplaten niet over besloten ruimtes voor nesten. Er bevindt zich geen permanente bebouwing binnen het plangebied, waardoor voor gebouwbewonende soorten zoals huismus en gierzwaluw geen geschikte nestgelegenheid aanwezig is. Binnen het plangebied zijn geen geschikte bomen aanwezig waarin boombewonende vogels kunnen nestelen. In de bomen rondom het plangebied zijn tijdens het veldbezoek ook geen nesten van jaarrond beschermde vogels waargenomen. Door het dichte bladerdek kon de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de houtsingels ten noorden en ten zuiden van het plangebied niet met zekerheid worden uitgesloten. Het grasveld is door de kleine oppervlakte en hoge mate van verstoring ook niet geschikt als broedbiotoop voor weidevogels, zoals grutto of wulp.

Foerageergebied

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten die in de omgeving nestelen, zoals buizerd of huismus.

Overige soorten

In de bomen en struiken in en rondom het plangebied kunnen algemene soorten broeden, zoals merel, winterkoning en houtduif. Uit de omgeving is een aantal soorten van de Rode lijst bekend, waaronder een aantal soorten met de status bedreigd en ernstig bedreigd (dwergmeeuw, grote karekiet, pijlstaart, tapuit, watersnip, zomertaling en zwarte stern). Het plangebied is niet geschikt als broedbiotoop voor deze soorten. Nesten van overige te verwachten algemene en rode lijstsoorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

2.2.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Uit de omgeving van het plangebied zijn zes vleermuissoorten bekend, namelijk franjestaart, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis (NDFF). Het opslaghutje beschikt door zijn enkelwandige kunststoffen wanden en dakplaten niet over besloten ruimtes voor verblijfplaatsen. Vanwege de afwezigheid van permanente bebouwing in het plangebied kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, zoals laatvlieger en meervleermuis, in het plangebied worden uitgesloten. De bomen in en rondom het plangebied bevatten geen geschikte holtes voor boombewonende vleermuizen om verblijfplaatsen in te hebben, zoals watervleermuis en rosse vleermuis. De aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten.

Foerageergebied

In het plangebied en langs de bomen rondom het plangebied kunnen verschillende soorten vleermuizen foerageren die in stedelijk gebied voorkomen, zoals laatvlieger.

Vliegroute

Vleermuizen kunnen de opgaande beplanting van de bomenrijen ten noorden en ten zuiden van het plangebied gebruiken als vliegroute. Binnen het plangebied zijn geen opgaande structuren aanwezig die onderdeel kunnen vormen van een essentiële vliegroute.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Vergunningvrije gevallen

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten bosmuis en rosse woelmuis (NDFF). Deze soorten zijn in bijlage IV van de Omgevingsverordening Overijssel aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten in het belang van ruimtelijke ontwikkelingen.

Niet-vergunningvrije gevallen

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van niet-vergunningvrije soorten als bever, otter, boommarter, bunzing, das, egel, hermelijn, steenmarter en wezel bekend. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in en rondom het plangebied kan de aanwezigheid van bever en otter in het plangebied worden uitgesloten. Boommarter is aangewezen op boomrijke gebieden, wat niet aanwezig is in of rondom het plangebied. De aanwezigheid van boommarter in het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten. In het plangebied zijn geen houtstapels, takkenhopen, konijnenholen of andere geschikt verblijfplaatsen voor egel, bunzing, hermelijn of steenmarter aanwezig. Deze soorten kunnen hooguit foerageren langs de hagen en het struweel direct ten zuiden van het plangebied. In de beschutting van het struweel ten zuiden van het plangebied kunnen wel muizenholen aanwezig zijn, waar wezel gebruik van kan maken. In het struweel ten zuiden van het plangebied kunnen verblijfplaatsen van wezel daarom niet worden uitgesloten.

2.2.5 Amfibieën

Vergunningvrije gevallen

Door de afwezigheid van permanent oppervlaktewater vormt het plangebied hooguit marginaal geschikt landbiotoop voor algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander (NDFF). Deze soorten zijn in bijlage IV van de Omgevingsverordening Overijssel aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten in het belang van ruimtelijke ontwikkelingen.

Niet-vergunningvrije gevallen

Uit de omgeving van het plangebied zijn de niet-vergunningvrije soorten heikikker, knoflookpad, poelkikker en rugstreeppad bekend (NDFF). Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is geschikt voortplantingswater voor heikikker, knoflookpad en poelkikker niet aanwezig in het plangebied. Het biedt deze soorten ook geen geschikt landbiotoop vanwege de grote afstand tot potentieel geschikt oppervlaktewater. Voor rugstreeppad zijn tijdens het veldbezoek ook geen geschikte ondiepe, zonnige poeltjes die als voortplantingswater kunnen dienen waargenomen of plekken waar dit zou kunnen ontstaan. Ook van rugstreeppad kan de aanwezigheid in het plangebied worden uitgesloten.

2.2.6 Reptielen

Uit de ruimere omgeving van het plangebied is de beschermde reptielensoorten ringslang bekend (NDFF). Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in en rondom het plangebied kan de aanwezigheid van ringslang in het plangebied worden uitgesloten. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat worden ook andere beschermde reptielensoorten niet in het plangebied verwacht.

2.2.7 Vissen

De beschermde vissensoort grote modderkruiper is bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied kan de aanwezigheid van grote modderkruiper en andere beschermde vissensoorten in het plangebied worden uitgesloten.

2.2.8 Dagvlinders

Uit de omgeving zijn de beschermde dagvlindersoorten grote vos, grote weerschijnvlinder en zilveren maan bekend (NDFF). Grote vos is een vlindersoort die veel zwervend wordt aangetroffen. Deze vlindersoort heeft als waardplant vooral iep, maar ook zoete kers, populier en wilgensoorten. Geschikte waardplanten voor grote vos zijn niet waargenomen in en direct rondom het plangebied. Deze soort wordt dan ook hooguit zwervend in het plangebied verwacht. Grote weerschijnvlinder is gebonden aan vochtige bossen of wilgenbroekbossen en heeft wilg als waardplant. Geschikt habitat voor deze soort is niet aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van grote weerschijnvlinder kan worden uitgesloten. Zilveren maan is aangewezen op natte, schrale graslanden of bloemrijke rietlanden, wat niet aanwezig is in het plangebied. De aanwezigheid van zilveren maan in het plangebied kan dan ook worden uitgesloten.

Daarnaast is kleine parelmoervlinder, een soort van de Rode lijst Dagvlinders, in de directe omgeving waargenomen (NDFF). Deze soort komt voor op schrale graslanden en open pioniervegetaties, zoals in duingraslanden of braakliggende akkers. Geschikt leefgebied voor kleine parelmoervlinder is dan ook niet aanwezig in het plangebied.

In het zuidelijke deel van het plangebied zijn meer dan tien koevinkjes waargenomen, wat erop wijst dat het grasland en naastgelegen struweel onderdeel zijn van het voortplantings- en leefgebied van deze weinig mobiele standvlinder. Deze soort is niet beschermd, maar gaat de laatste jaren sterk achteruit. Behalve koevinkje zijn ook de algemene vlindersoorten groot koolwitje, kleine vuurvlinder en kolibrievlinder waargenomen in het plangebied.

Foto's 7 en 8. Waargenomen coeuvinkjes in het plangebied.

2.2.9 Libellen

Uit de omgeving zijn de beschermde libellensoorten gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, Noordse winterjuffer, sierlijke witsnuitlibel, gevlekte glanslibel en Kempense heidelibel bekend (NDFF). Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied kan de aanwezigheid van deze soorten in het plangebied worden uitgesloten.

2.2.10 Kevers

De beschermde keversoort gestreepte waterroofkever is bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is er geen geschikt habitat aanwezig in het plangebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van deze soort in het plangebied worden uitgesloten.

2.2.11 Overige soortgroepen van Rode lijsten

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende soorten mossen, schimmels en insecten van de Rode lijsten bekend (NDFF). Grote moshommel komt met name voor in kwelders en natte graslanden, wat niet aanwezig is in het plangebied. Rietmaskerbij komt uitsluitend voor rondom oude rietbegroeiingen, wat eveneens niet aanwezig is. Zompsprinkhaan komt voor in natte, halfopen graslanden. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater, is geen geschikt leefgebied voor schietmotten uit het geslacht *Notidobia* aanwezig. In het plangebied worden dan ook geen insectensoorten van de Rode lijsten verwacht.

De verschillende soorten mossen en schimmels van de Rode lijsten die uit de omgeving bekend zijn, komen met name voor in vochtige, schrale veengebieden. Het plangebied biedt deze soorten dan ook geen geschikt leefgebied.

2.3 Toetsing

2.3.1 Vaatplanten

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten kunnen worden uitgesloten. Voor de mogelijke aanwezige rode lijstsoorten geldt de specifieke zorgplicht van de Omgevingswet. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Er kunnen maatregelen genomen worden om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of te verminderen, zoals het in het gebied houden van grond (zaadbank).

2.3.2 Vogels

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Als gevolg van de ontwikkeling gaan geen jaarrond beschermde nesten van vogels in het plangebied verloren. In de bomenrijen ten noorden en zuiden van het plangebied kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten door het dichte bladerdek niet op voorhand worden uitgesloten. Deze bomen vallen echter buiten het plangebied en blijven dan ook bij uitvoering van de plannen behouden. Eventuele nesten in deze bomen ondervinden al verstoring door de direct naastgelegen weg en sportvelden. Wel moet lichtverstoring op deze bomen voorkomen worden, bijvoorbeeld door gebruik te maken van lichtarmaturen die alleen licht naar beneden uitstralen.

Foerageergebied

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. In de directe omgeving van het plangebied is echter in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Overige soorten

Voor de overige soorten, zonder jaarrond beschermd nest, geldt dat het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten bij wet verboden is. Dit kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli, maar ook in de periode half februari tot eind september kunnen broedgevallen voorkomen.

2.3.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Als gevolg van de plannen gaan geen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van verblijfplaatsen kan worden uitgesloten.

Foerageergebied

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. In de directe omgeving is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied kunnen worden uitgesloten.

Vliegroute

De bomenrijen direct ten noorden en ten zuiden van het plangebied van mogelijk onderdeel van een essentiële vliegroute van vleermuizen. Deze bomen vallen buiten het plangebied en blijven dan ook behouden. Wel moet licht uitstraling op de bomen voorkomen worden. Dit kan bijvoorbeeld door geen verlichting nabij de bomen te plaatsen en/of gebruik te maken van naar beneden schijnende lichtarmaturen. Kan lichtuitstraling niet voorkomen worden, dan is nader onderzoek naar de aan- of afwezigheid van een essentiële vliegroute van vleermuizen nodig.

2.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Het grasland en de volkstuinten in het plangebied vormen geen onderdeel van het leefgebied van beschermde grondgebonden zoogdieren. Het struweel aan de zuidzijde van het plangebied kan echter wel verblijfplaatsen van wezel bevatten. Als aan dit struweel werkzaamheden worden uitgevoerd dan kunnen deze verblijfplaatsen verloren gaan. In dat geval is nader onderzoek naar de aan- of afwezigheid van wezel nodig.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen daarnaast enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdier-soorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene en rode lijstsoorten vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening Overijssel. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.5 Amfibieën

Uit de omgeving van het plangebied is de rugstreeppad bekend. Het plangebied biedt deze soort op dit moment geen geschikt leefgebied. De soort staat er echter om bekend snel bouwgronden te kunnen koloniseren. Als deze soort zich op de bouwplaats vestigt, moeten de werkzaamheden worden stilgelegd. Wij adviseren dan ook om ervoor te zorgen dat bij de bouwwerkzaamheden tijdens de aanlegfase geen plassen op braakliggende (zand)grond ontstaan, die kunnen dienen als voortplantingshabitat van rugstreeppad. Kuilen en laagtes moeten geëgaliseerd worden om vestiging te voorkomen. Als alternatief kan een amfibieënscherm om de bouwplaats worden aangebracht. Dit scherm wordt gemaakt van stevig plastic of worteldoek van 50 cm hoog en is minimaal 10 cm ingegraven in de grond. Het scherm wordt verankerd met houten paaltjes die aan de binnenzijde van het scherm, dus aan de kant van de bouwplaats, worden bevestigd. In de herfstperiode, wanneer rugstreeppad geschikte winterverblijfplaatsen zoekt, moet ook voorkomen worden dat voor rugstreeppad vergraafbare zand- of aardehopen aanwezig zijn op het bouwterrein.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals aangewezen in de Omgevingsverordening Overijssel. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.6 Dagvlinders

Vanwege het ontbreken van beschermde vlindersoorten in het plangebied kunnen negatieve effecten hierop worden uitgesloten.

Het plangebied vormt onderdeel van het leefgebied van de niet beschermde, maar wel achteruitgaande vlindersoort koevinkje. In de afgelopen tien jaar is de Nederlandse populatie meer dan gehalveerd. Het verdient dan ook de aandacht om indien mogelijk (een deel van) het leefgebied van deze weinig mobiele standvlinder te behouden. Dit kan onder andere door aan de zuidzijde langs het struweel een strook zonnig grasland met verschillende wilde grassen en kruiden te behouden. Met name grassoorten als kropbaar, grote vossenstaart, kweek, zegge en timoteegras vormen waardplanten voor deze soort. Een dergelijke strook zonnig, kruidenrijk grasland naast het struweel komt niet alleen koevinkje ten goede maar ook vele andere soorten vlinders, bijen en andere insecten.

2.3.7 Overige beschermde soortgroepen

Op alle overige beschermde soortgroepen kunnen negatieve effecten worden uitgesloten, omdat de aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

2.3.8 Overige rode lijstsoorten

Op alle overige soorten van de rode lijsten kunnen negatieve effecten worden uitgesloten, omdat de aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Wet- en regelgeving

Voor het onderhavige plangebied is de onderstaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder Natura 2000-activiteiten⁴ en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied. In het Besluit activiteiten leefomgeving (afdeling 11.1) zijn deze activiteiten verder uitgewerkt. Relevant is dat het hierbij gaat om activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor activiteiten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben (artikel 11.6 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een dergelijke activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben met het oog op de natuurbescherming (paragraaf 11.1.2 Bal), maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (artikel 11.6, lid 2 Bal). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 11.6) nodig.

Vergunningvrije gevallen

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om Natura 2000-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling (artikelen 11.18 tot en met 11.21 Bal).

⁴ Voor het begrip Natura 2000-activiteit, zie bijlage bij Omgevingswet artikel 1.1.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsverordening Overijssel (artikel 4.7).

3.1.3 Leefgebied weidevogels

Behalve het NNN zet Overijssel ook in op het beschermen van weidevogelleefgebieden. Hiertoe zijn landschappen aangewezen die vanwege de aanwezige omstandigheden van groot belang zijn als leefgebieden voor weidevogels.

3.2 Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als beschermde natuurgebieden. Het plangebied ligt ongeveer 540 m ten westen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'De Wieden' (figuur 2) en 460 m ten westen van het dichtstbijzijnde NNN-gebied (figuur 3). Het dichtstbijzijnde leefgebied weidevogels ligt circa 2,3 km ten noorden van het plangebied.

Figuren 2 en 3. Ligging van het plangebied ten opzichte van de nabijgelegen Natura 2000- (boven, groen) en NNN-gebieden (onder, oranje). Bron kaartondergrond Natura 2000: Aerius calculator. Bron kaartondergrond NNN: Regels op de kaart.

3.3 Toetsing

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet direct grenzend aan het Natura 2000-gebied 'De Wieden'. Het wordt ervan gescheiden door de bebouwing van het Sint Jansklooster, bomenrijen en wegen. Hierdoor kunnen de meeste negatieve effecten, zoals verstoring door licht of geluid, worden uitgesloten.

Tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd. Hieruit zal blijken of sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

3.3.2 Natuurnetwerk Nederland

De plannen leiden niet tot vermindering van de oppervlakte of de samenhang tussen de gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden niet aangetast. Negatieve effecten op het NNN kunnen hierdoor worden uitgesloten.

3.3.3 Leefgebied weidevogels

Vanwege de afstand tot het dichtstbijzijnde leefgebied weidevogels en de tussenliggende inrichting, kunnen negatieve effecten op het leefgebied van weidevogels worden uitgesloten.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet- en regelgeving

De Omgevingswet (artikel 4.3) geeft aan dat bij algemene maatregel van bestuur (lees: het Bal) regels worden gesteld die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, waaronder het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Omgevingswet). In het Bal is een regeling opgenomen voor houtopstanden, hout en houtproductie (afdeling 11.3 Bal). Voor het kappen van houtopstanden geldt een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en een herplantingsplicht (artikel 11.129 Bal). In artikel 11.111, lid 2 Bal zijn verschillende uitzonderingen voor de meld- en herplantingsplicht opgenomen. Het Bal beschermt dan ook met name bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bebouwingscontour houtkap is vastgelegd in het gemeentelijk omgevingsplan en sluit aan op stedelijk gebied.

4.2 Inventarisatie en toetsing

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. In het plangebied zijn daardoor geen provinciaal beschermde houtopstanden aanwezig. Mogelijk geldt gemeentelijke beleid voor bomenkap.

5 Conclusie

Voor dit plan is een veldbezoek uitgevoerd op 4 juli 2025. Daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens kan worden geconcludeerd dat geen aanvullende stappen nodig zijn met betrekking tot soorten, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Wel moeten de zorgplichtmaatregelen in acht worden genomen. Met betrekking tot gebiedsbescherming dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd om te controleren op een toename van stikstofdepositie in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebieden. In tabel 1 is een overzicht van de te nemen vervolgstappen opgenomen. Deze vervolgstappen worden verder toegelicht in volgende paragrafen.

5.1 Soortenbescherming

Uit de toetsing komt naar voren dat de plannen geen negatieve effecten hebben op beschermde soorten, mits (licht)verstoring op de omringende bomenrijen wordt voorkomen en geen werkzaamheden worden uitgevoerd aan het struweel op de zuidelijke grens van het plangebied.

In de bomenrijen direct ten noorden (langs de Molenstraat) en ten zuiden (langs de sportvelden) kan vanwege het dichte bladerdek de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten niet op voorhand worden uitgesloten. Zolang deze bomen behouden blijven en er geen lichtverstoring op optreedt blijven ook eventuele nesten hierin behouden. Kan lichtverstoring op deze bomen niet worden voorkomen of moeten de bomen toch worden gekapt of teruggesnoeid, dan kunnen jaarrond beschermde nesten verloren gaan. In dat geval kan een aanvullend bezoek in de winterperiode, wanneer het blad van de bomen is, uitsluitel geven of er mogelijk jaarrond beschermde nesten in deze bomen aanwezig zijn. Worden er tijdens dit aanvullende bezoek potentiële beschermde nesten aangetroffen, dan is nader onderzoek naar het gebruik hiervan door vogels met jaarrond beschermde nesten nodig.

Deze bomenrijen kunnen ook onderdeel vormen van het een essentiële vliegroute van vleermuizen. Wanneer de bomen behouden blijven en lichtuitstraling hierop voorkomen wordt, dan blijft deze vliegroute behouden. Mochten deze bomen toch gekapt moeten worden of is het voorkomen van lichtuitstraling niet mogelijk, dan is nader onderzoek naar een vleermuisvliegroute nodig.

Verder kunnen in het struweel ten zuiden van het plangebied verblijfplaatsen van wezel niet worden uitgesloten. Wanneer er voor de plannen werkzaamheden in dit struweel uitgevoerd moeten worden, dan is ook nader onderzoek naar wezel nodig. Als alternatief kan er ook direct een omgevingsvergunning aangevraagd worden op basis van een habitatbenadering.

Tabel 1. Overzicht vervolgstappen

Soortgroep	Vervolgstappen nodig?
Vaatplanten	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen.
Jaarrond beschermde nesten	Nee, mits bomen behouden blijven en verstoring voorkomen wordt.
Vleermuizen	Nee, mits bomen behouden blijven en verstoring voorkomen wordt.
Grondgebonden zoogdieren	Nee, mits geen werkzaamheden in struweel. Verder alleen zorgplicht maatregelen.
Amfibieën	Nee, alleen zorgplicht maatregelen.
Overige soorten	Ja, zorgplichtmaatregelen voor rode lijstsoorten.

5.1.1 Zorgplichtmaatregelen

Voor de overige soorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd. Negatieve effecten op overige broedende vogels worden bij voorkeur voorkomen door buiten het broedseizoen te werken, dus buiten de periode (half februari) half maart tot half juli (eind september). Het is ook mogelijk voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig het plangebied voorafgaand aan de start te laten inventariseren op broedgevallen door een broedvogelkundige. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Voor andere beschermde soorten of rode lijstsoorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits bij uitvoering van de werkzaamheden de zorgplichten van de Omgevingswet in acht wordt genomen. Dit kan door ten minste één week voorafgaand aan grondwerkzaamheden het grasland kort te maaien en bij de werkzaamheden één richting op te werken. Op die manier hebben amfibieën en grondgebonden zoogdiersoorten voldoende tijd zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Verder verdient het de aanbeveling om indien mogelijk (een deel van) het leefgebied van de niet beschermde, maar sterk achteruitgaande vlinder koevinkje te behouden. Dit kan onder andere door aan de zuidzijde langs het struweel een strook zonnig grasland met verschillende wilde grassen en kruiden te behouden. Met name grassoorten als kropaar, grote vossenstaart, kweek, zegge en timoteegrass vormen waardplanten voor deze soort. Een dergelijke strook zonnig, kruidenrijk grasland naast het struweel komt niet alleen koevinkje ten goede maar ook vele andere soorten vlinders, bijen en andere insecten.

5.2 Gebiedsbescherming

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van beschermde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden kunnen nog niet worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

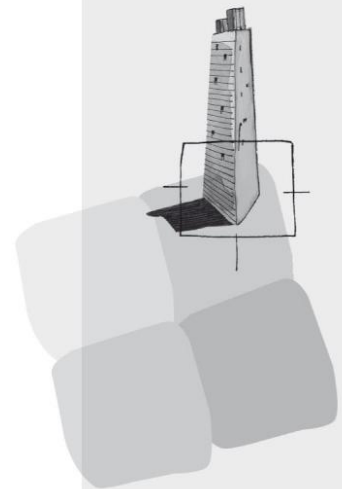
5.3 Houtopstanden

Het plan leidt niet tot aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Overijssel vanwege beschermde houtopstanden is niet nodig.

Colofon

Projectnummer

P003585

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort